

OUCH!

ŠIAME LEIDINYJE...

- Apžvalga
- Mobilijų programų parsisiuntimas
- Leidimai
- Programų atnaujinimas

Kaip saugiai naudotis mobiliosiomis programomis?

Apžvalga

Tokie mobilieji prietaisai kaip planšetės, išmanieji telefonai ir laikrodžiai tapo vienu iš pagrindinių technologijų, kurias naudojame ir asmeniniame, ir profesiniame gyvenime. Mobilieji prietaisai yra universalūs, kadangi jų programas galime pasirinkti iš kelių milijonų programų sąrašo. Šios programos mums padeda produktyviau dirbti, nedelsiant atsakyti į gautas žinutes, dalintis informacija su kitais žmonėmis, mokyti ir mokytis arba paprasčiausiai linksmai leisti laiką. Visgi, kartu su šių mobilijų programų privalumais atsiranda ir rizika.

Toliau pateikiame keletą veiksmy, kurių galite imtis, norėdami saugiai ir veiksmingai naudotis mobiliosiomis programomis.

Mobilijų programų parsisiuntimas

Pirmiausiai turite įsitikinti, kad mobiliąsias programas visada siunčiatės iš saugių ir patikimų vietų. Kibernetiniai nusikaltėliai moka pakankamai profesionaliai sukurti ir išplatinti užkrėstas mobiliąsias programas, kurios atrodo visai teisėtai. Jums įdiegus vieną iš tokių užkrėstų programų, nusikaltėliai gali perimti visą jūsų mobiliojo prietaiso valdymą. Parsisiunčiant programas tik iš gerai žinomų ir patikimų vietų, galimybė įdiegti užkrėstą programą sumažėja. Galbūt to dar nežinojote, tačiau tai, kokias mobiliąsias programas galėsite parsisiųsti, priklauso nuo jūsų mobiliojo prietaiso prekės ženklo.

Pavyzdžiui, tokiems „Apple“ gamintojo prietaisams kaip „iPad“ ar „iPhone“, mobiliąsias programas galite parsisiųsti tik iš „Apple“ sukurtos „App Store“ programos. Viso to privalumas yra tas, kad „Apple“ patikrina visų mobilijų programų saugumą prieš jas viešai paskelbdama. Nors „Apple“ negali nustatyti visų užkrėstų mobilių programų, tačiau ši kontroliuojama aplinka padeda žymiai sumažinti riziką, kad prietaise bus įdiegta užkrėsta programa. Be to, „Apple“ įmonei aptikus programą, kuri, jos manymu, yra užkrėsta, mobilioji programa yra greitai pašalinama. „Windows Phone“ programos tvarko panašiai.

Kviestinė redaktorė

Joshua Wright – įmonės „Counter Hack“ technikos direktorius ir SANS instituto dėstytojas. Jis yra kurso SEC575 apie mobilijų įrenginių saugumą ir etišką įsilaužimą bei knygos „Hacking Exposed: Wireless“ autorius. Joshua aktyviai dalyvauja „Twitter“ paskyroje [@joswr1ght](https://twitter.com/joswr1ght).

Kaip saugiai naudotis mobiliomis programomis?

Tuo tarpu „Android“ mobilieji prietaisai veikia kitokiu principu. „Android“ įmonė žmonėms suteikia daugiau lankstumo, leisdama parsisiųsti mobiliąsias programas iš bet kurios vietos internete. Šiuo atveju asmeniui, turinčiam tokias lanksčias galimybes, tenka prisiimti daugiau atsakomybės už tai, ką jis siunčiasi. Turite atidžiau stebėti, kokias mobiliąsias programas parsisiunčiate ir įdiegiate į savo prietaisą, kadangi ne visos jos yra patikrintos. „Google“ yra sukūrusi prižiūrimą mobiliųjų programų parduotuvę „Google Play“, kuri yra truputį panaši į „Apple“. Mobiliosios programos, kurias siunčiatės iš „Google Play“, yra praėjusios keletą pagrindinių saugumo patikrinimų. Todėl „Android“ prietaisams siūlome mobiliąsias programas siųsti tik iš „Google Play“. Venkite „Android“ prietaisams mobiliąsias programas siųsti iš kitokių svetainių, kadangi kenkėjiškas mobiliąsias programas gali kurti ir platinti bet kas, įskaitant kibernetinius nusikaltėlius, kurie mokės jus įtikinti, jog užkrėstumėte savo mobilųjį prietaisą. Jei įmanoma, savo mobiliajame prietaise, kaip papildomą apsaugą, įdiekite antivirusinę programą.

Neatsižvelgiant į tai, kokį prietaisą naudojate, papildomai galite apsisaugoti vengdami parsisiųsti ką tik išleistas programas, kurias kol kas parsisiuntė vos keletas žmonių arba kurios turi vos keletą teigiamų atsiliepimų. Kuo seniau programa yra paskelbta ir kuo daugiau žmonių ją naudojo bei prirašė teigiamų atsiliepimų, tuo labiau tikėtina, kad tokia programa yra patikima. Be to, prietaisuose diekite tik tas programas, kurių jums išties reikia ir kurias jūs tikrai ketinate naudoti. Paklauskite savęs: „Ar man tikrai reikia šios programos?“ Kiekviena programa ne tik pasižymi galimai pažeidžiamomis vietomis, bet ir privatumo problemomis. Baigę naudoti programą, pašalinkite ją iš savo mobiliojo prietaiso (jei jos prireiks vėliau, visada galėsite ją įdiegti pakartotinai). Galiausiai, niekada nbandykite įsilaužti į savo mobilųjį prietaisą arba gauti privilegijuotas teises jį valdyti. Tai apima įsilaužimo veiksmus, nepatvirtintų programų diegimą ar esamo, sukurto funkcionalumo keitimą. Taip ne tik apeinama ar išjungiama dauguma mobiliajame prietaise sukurtų saugumo patikrų, bet ir dažnai dėl to panaikinamos garantijos bei aptarnavimo sutartys.

Leidimai

Parsisiuntę mobiliąją programą iš patikimos vietos, įsitikinkite, kad ji saugiai sukonfigūruota ir saugo jūsų privatumą. Prieš

Norint saugiai naudotis mobiliomis programomis, svarbiausia yra jas parsisiųsti tik iš patikimų vietų, vos tik atsiradus galimybei jas atnaujinti ir suteikti joms tik reikalingiausius leidimus.

Kaip saugiai naudotis mobiliosiomis programomis?

suteikdami mobilią programai kokias nors prieigas, visada pagalvokite: ar norite programai suteikti jos prašomą leidimą ir ar jai tikrai jo reikia? Pavyzdžiui, kai kurios programos naudoja geografinės vietos nustatymo paslaugas. Jei leisite programai žinoti savo buvimo vietą, programos kūrėjas galės sekti jūsų judėjimo kryptį ir net parduoti tą informaciją kitiems asmenims. Jei nenorite suteikti leidimų, atmeskite leidimo prašymą arba paieškokite kitos programos, kuri tenkintų jūsų reikalavimus. Prisiminkite, kad čia jūs turite daugybę pasirinkimų.

Programų atnaujinimas

Kaip jūsų kompiuteris ar mobiliojo prietaiso operacinė sistema, taip ir pačios mobiliosios programos turi būti atnaujintos, kad nebūtų pasenusios. Nusikaltėliai nuolat programose ieško ir randa pažeidžiamų vietų. Tada jie kuria atakas, kuriomis šias pažeidžiamas vietas tyrinėja. Jūsų programų kūrėjai taip pat kuria ir išleidžia programų atnaujinimus, kurie sutvarko šias pažeidžiamas vietas ir apsaugo jūsų prietaisus. Kuo dažniau tikrinsite ar yra atnaujinimų ir juos įdiegsite, tuo geriau. Daugumoje prietaisų galima sistemą nustatyti taip, kad ji mobiliąsias programas atnaujintų automatiškai. Rekomenduojame šį nustatymą įjungti. Jei tai neįmanoma, tuomet rekomenduojame bent kas dvi savaites tikrinti ar yra mobiliųjų programų atnaujinimų. Galiausiai, atnaujinę programas, visada atsižvelkite kokių naujų leidimų jos galima prašyti.

SUŽINOKITE DAUGIAU

Prenumeruokite kas mėnesinį OUCH! naujienlaiškį, gaukite prieigą prie archyvų, sužinokite daugiau apie SANS saugumo sprendimus apsilankę securingthehuman.sans.org/ouch/archives.

Šaltiniai

Socialinė inžinerija:	https://securingthehuman.sans.org/ouch/2017#january2017
Kaip saugiai pakeisti mobiliųjų prietaisą nauju?:	https://securingthehuman.sans.org/ouch/2016#december2016
Jūsų naujos planšetės apsauga:	https://securingthehuman.sans.org/ouch/2016#january2016
„OUCH“ naujienlaiškių archyvas ir vertimai:	https://securingthehuman.sans.org/ouch/archives
Kursas apie mobiliųjų prietaisų apsaugą:	https://sans.org/sec575

Licencija

OUCH! Yra leidžiamas SANS Securing The Human instituto ir platinamas pagal [Creative Commons BY-NC-ND 3.0 licencija](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/). Jums leidžiama naudoti ir platinti šį naujienlaiškį su sąlyga, kad niekas nebus keičiama. Norėdami gauti daugiau informacijos susisiekite su mumis ouch@securingthehuman.org.

Redaktoriai: Bill Wyman, Walt Scrivens, Phil Hoffman, Bob Rudis, Cheryl Conley
Lietuvišką vertimą finansavo „Perlo“ įmonių grupė.

